

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 glđ. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Leto XI.

V Celovcu, 30. aprila 1892.

Štev. 12.

Proti izseljevanju.

Mnogokrat se je že pisalo, da jih je mnogo nesrečnih postalo, ki so v Ameriki srečo iskali, pa vse nič ne pomaga; le zmirom bolj tiščijo ljudje v novi svet, v novejšem času tudi Slovenci v obilnem številu. Tu in tam se kteremu posreči, da najde dober zaslužek, ta piše domov, da se mu dobro godi in spravi vso sosesko po koncu. Mnogo stotin pa jih je, ki so tam nesrečni ter bi radi nazaj prišli, ko bi imeli denarja za potovanje. Kdor je tako srečen, da delo dobi, je res v Ameriki bolje plačan, ko pri nas, pa treba je pridno delati; če pa pridno delaš, tudi tukaj lahko živiš. O nekem lahkomisljenem Slovincu se pripoveduje, da mu delati ni dišalo, in šel je v Ameriko misleč, da mu bodo tam kar pečene piške same v usta letele. Ko pa tje pride, je kmalu spoznal, da se nič zastoni ne dobi, da je treba trdo in pridno delati, kdor hoče v Ameriki živeti; on je moral tako delati, da mu je kar pot lice zalival, zato je žalosten uzklil: „Ko bi bil jaz doma tako pridno delal in menj po gostilnicah hodil, ne bi bili mi hiše prodali, temveč jaz bi bil lahko premožen človek in to med domačimi ljudmi, v svoji domovini!“

Toda delo se ne dobi več tako lahko v Ameriki, kakor nekdaj, ker imajo že domačih ljudi dovolj. Naši slovenski delavci si služijo tam svoj kruh po rudnikih pri težavnem in nevarnem delu pod zemljo. Na kmetih in pri rokodelcih pa je delavec že dovolj in se težko dobi delo. Zanimivo je, kar o tej zadevi piše dr. Fr. Probst v časniku „Statistische Monatschrift“. On je izračunil (v snopiču od januarja), da se iz Avstrije (brez Ogerske) izseli vsako leto 30 do 40 tisoč ljudi in da se obračajo ti izseljenci večidel v zedinjene države v severni Ameriki, potem pa v Argentinijo, v Brazilijo in majhen del v Urugvaj. On trdi, da se večini teh izseljencev slaba godi. Tisti časi so minuli, ko so Amerikanci še radi jemali tuje delavce. Vsako leto pride v severno Ameriko 300.000 do 400.000 novih naseljencev, večidel mladih ljudi, ki so še pri moči, toraj si je lahko misliti, da se delavcev več ne manjka. Zato se pa ni čuditi, da ameriški domačini zdaj že grdo gledajo evropske priseljence in zmirom bolj glasen postaja klic, naj se tujcem ugod v zedinjene države postavno prepove, ker domačim delavcem

plače kazijo in zaslužek jemljejo! To se jim tudi zameriti ne more. Kdor pozna le kmečko delo, temu se le tedaj izplača izselitev v Ameriko, ako ima toliko denarja, da si kupi svoje lastno zemljišče in postane neodvisen gospodar. Za hlapca so službe zmirom bolj redke; kajti angleški posestniki imajo vsi to željo in navado, da razširjajo svoja posestva, prikupivši zmirom novih parcel, kedar imajo pa obširno planjavo, jamejo s stroji (mašinami) delati in potrebujejo deloma manj delavnih močij, deloma pa evropski, posebno avstrijski hlapci niso vajeni s stroji delati. Sicer, če le morejo, rajši domačina ko tujca v delo vzamejo. Tudi za rokodelce je v Ameriki zmirom slabše. Domačini Amerikanci pisano gledajo evropskega došleca in mu kratijo zaslužek; ne pride naprej, dokler ne pristopi k enemu njih društev, ki jih imenujejo „Trade Union“. Prej pa, ko se v to društvo sprejme, mora „za poskušnjo“ nekaj časa za tako pičlo plačo delati, da mora skoraj ob suhem kruhu živeti, česar pa drug ne zdrži, ko poljski Jud, ki se pa potem odškoduje, ko je mojster postal, ter jame po svoje slepariti in še drugim Evropecem sramoto delati. Velika nadloga za avstrijske izseljence so tudi bankirji in denarni menjalci, ki avstrijski denar jako slabo plačajo, tako da velik del svojega kapitala zgubiš, komaj da v prvo ameriško mesto stopiš in svoj denar menjaš. Če pa avstrijski delavec spet domov priti želi, in hoče pri bankirju ameriški denar za avstrijskega, takrat je pa avstrijski denar zlata vreden, še papirnate goldinarje mu bankir jako drago zaračuni. Nekteri grejo tudi v Argentinijo. Pa na tisoče jih je že tje šlo, ki so mislili tam svojo srečo najti, pa so bili ubogi dninarji in so radi v Evropo nazaj šli, če so mogli.

V Braziliji pa je tako žalostno, da ste francoska in laška vlada svojim podložnim naravnost prepovedali izseljevanje v Brazilijo. V Tržaški okolici se bodo še dobro spominjali, kako jih je enkrat neki agent v Brazilijo zvabil, in kako so jih potem bogve kam v nek divji kraj zapeljali in jih hoteli siliti, da bi tam pod zemljo rudo kopali. Tisti Slovenci so bili veseli, da se jih je usmilila avstrijska vlada in jih pustila nazaj v Trst prepeljati.

V deželi Urugvaj tudi ne more dosti prida biti, kajti vsako leto jih do 6000 ljudi spet ta kraj zapusti in se preselijo v druge dežele. Skle-

pamo s tem, da rečemo: Kdor je pošten in priden, se tudi na slovenski zemlji še preživi.

Dopisi prijateljev.

Iz Železne Kaplje. (Resnicoljubnost našega dopisnika listu „Freie Stimmen“ št. 39.) Že enkrat sem imel priložnost č. bralcem „Mirovim“ pokazati, kako malo se dopisnik listu „Freie Stimmen“ iz Železne Kaplje briga za to, so li njegova poročila resnična ali ne. V št. 39. imenovanega lista se je zopet oglasil ter je zopet prav sijajno pokazal, kako spretno zna lagati. Evo vam dokaze:

1. Laž je: „da dopisnik „Mirov“ (v št. 7. t. 1.) pravi, da je sklep občine Belske (zidati lastno slovensko šolo) med ondotnimi prebivalci povzročil veliko veselje;“ — res je pa, da so vsi zavedni kmetje tega sklepa veseli in da obžalujejo, da se to ni že davno sklenilo ter izvršilo: a dopisnik tega ni trdil;

2. Ni res: „da so kmetje bili z zdanjo (čisto nemško) šolo zadovoljni“ — to pričajo že večletni zapisniki sej občinskih in tudi krajnega šolskega sveta;

3. Laž in zlobno obrekovanje je: „da so kmetje k temu sklepu bili prisiljeni“ — resnica pa je, da se je kmetom pojasnjevalo (in tudi na dan seje enemu samemu, pa ne „ihnen“-kmetom, kakor trdi lažnjivi dopisnik v „Freie Stimmen“), da jih lastna šola ne bode stala toliko, kolikor jih stane zdanja, kar je tudi gotovo in očitno vsakemu, ki ni slep;

4. Laž je in nepošteno, tako nesramno zavijati besede drugega, kakor jih zavija dopisun iz Železne Kaplje v imenovanem listu! Naj gosp. pove, kje je „Mir“ v dopisu iz „Železne Kaplje“ (ali pa tudi „od Bele“) pisal, kar on trdi, da „pristni Nemci (Kerndeutsche) v občini Železnokapeljski zdaj ne vedó, od kod naj dobivajo za svojo šolo ono svoto, ki jim po ločitvi Belske občine odpade“ — in naj tudi pove, kje je v omenjenem dopisu našel

5. Laž: „da se je „Mirov“ dopisnik izrazil, da bode občina Železnokapeljska morala delati dolgove;“ — pisal sem le, da bode morala plačevati večja občinska plačila, kar se zopet samo ob sebi

Združenje Slovencev.

I.

Ali so bili Slovenci že kedaj združeni v eni deželi?

Da! bili so združeni. To je bilo v tistih časih, ko so imeli še svoje lastne vojvode, ki so bili neodvisni vladarji do l. 750 po Kr. Zgodovinsko je dokazano, da so imeli Korošci, ki so takrat še vsi Slovenci bili, svoje neodvisne vojvode; le tega svet ne ve in celó Slovenci nočejo vedeti, kako velika je bila takrat Koroška dežela. Navadno se misli, da vojvode, ki so stolovali v Karnskem gradu pri Celovcu, so vladali le to deželico, ki se zdaj Koroška, latinsko „Carinthia“ imenuje. Toda to je ravno velika zmota, ki nam brani, da ne pridemo do spoznanja naše zgodovine. Stari „Korotan“ se je latinsko imenoval „Carantania“, ne pa „Carinthia“; ne „Carinthia“, ampak „Carantania“ je bila tista dežela, ki so jo vladali koroški vojvode. Za to naštejemo sledeče dokaze:

1. Zgodovina nam poroča o velikih bojih, ki so jih koroški vojvode imeli z mogočnimi narodi. Tako poroča Valvazor, da so l. 648. prihruli Huni iz Ogerske ter oblegali Celovec, ktereja je branil stotnik Plevrat s 300 slovenskimi vitezi. Celovec so Huni sicer vzeli in posadko poklali, toda med tem je vojvoda Varog nabral veliko vojsko, Hunce napadel in jih tako nakresal, da je še sam Kan komaj ubežal na hitrem konju. Tudi nam zgodovina poroča o dolgotrajnih in krvavih vojskah med Slovenci in Bavarci, ki so bili takrat zelo močen

in bojevit narod. Ali je to verjetno, da se bo vladar, ki nema več deželice, kakor je sedanja „Carinthia“, zamogel vojskovati s tako silnimi narodi, kakor so bili Huni in Bavarci? Kje bo jemal vojake za svojo armado, če ima „državo“, ki takrat morda ni štela niti 100.000 prebivalcev?

2. V starih listinah se bere, da se je severna Štajerska imenovala „gorenja Karantanija“. Ali ni to jasan dokaz, da je spadala tudi pod „Korotan“ ali tisto veliko Karantanijo, ktero so vladali slovenski vojvode?

3. Iz tistih časov se poroča le o koroških vojvodih, še nektera njih imen poznamo; o kakih „štajerskih“ ali „kranjskih“ vojvodih, ki bi bili neodvisni vladarji, nikjer ni govora. To pa zato ne, ker teh dežel takrat še bilo ni, saj so spadale pod veliki „Korotan“.

4. Tudi ruski zgodovinar Nestor, ki je umrl l. 1100 po Kr., poroča, da se je en del Slovanov naselil v planinskih deželah in da so se „Horušane“ imenovali. To se vse lepo vjema. Slovenci so svojo domovino krstili „Korotan“, sami so se imenovali „Korošane“, panonski Slovani (Slovaki) so to izgovarjali „Horušani“, in tako so jih potem tudi Rusi imenovali. Še dandanes je na ruskih zemljevidih Celovec zaznamovan kot glavno mesto Slovencev.

„Korotan“ je bila neodvisna slovenska država. Kdaj je prenehala neodvisna biti, je znano; kdaj se je začela, o tem so pa zgodovinarji različnih mislij. Nemški zgodovinarji pravijo, da so prej Germani in potem Kelti in Rimci tukaj prebivali, okoli l. 600 po Kr. pa da so Slovenci nekoč iz oblakov padli in deželo posedli. Po tem

računu bi bili slovenski vojvode neodvisno vladali samo 150 let, od 600 do 750 po Kr. Mi imamo pa precej tehtnih dokazov, ki govorijo za to, da so morali Slovenci že davno poprej, še pred Kristovim rojstvom v teh krajih bivati. Te dokaze naštevati, bi bilo za ta članek preobširno, pa tudi potrebno ni, ker se gre le za dokaz, da so bili Slovenci že v davni preteklosti enkrat združeni; koliko sto let so združeni ostali, to spada spet v drugo poglavje. Najbrž se je stvar vršila tako: Ko so okoli l. 400 po Kr. v Karantanijo prihruli divji Huni, bila je dežela slovenska, le v mestih so bivali rimski vojaki, uradniki in naseljenci, in tem so se morali slovenski kmetovalci pokoriti, ker je bila dežela pod rimsko oblastjo. Huni so pa vsa mesta razdžali in v njih bivajoče Rimce pomorili. Ko so tedaj Huni zopet odšli, čutili so se Slovenci na enkrat brez gospodarjev, bili so prosti. Kaj početi? V Rimu so bile takrat že tolike homatije, da se Rimljanov skoro več bati ni bilo, država se je podirala. Ali ni verjetno, da je to Slovence mikalo in so govorili med seboj: „Izvolimo si vojvodo in naredimo si lastno slovensko državo, da ne bomo nikomur hlapčevali in davkov plačevali, ampak bomo sami svoji gospodarji!“? Ako so ta sklep res brž po odhodu Huncev izvršili, potem je neodvisni Korotan obstal nad 300 let, namreč od začetka 5. stoletja do l. 750. Pa najbrž iz začetka še ni bila vsa slovenska dežela pod koroškimi vojvodi, kajti rimska država je razpadla še le leta 476., in ker Huni na Kranjsko niso prišli pustošiti, toraj je verjetno, da so južni Slovenci še do l. 476. pod rimsko oblastjo ostali in se še le pozneje severnim Slovincem pridružili. To

razume (ako znabiti, „wie und woher die Schulkosten decken“ ni nemški „Schulverein“, ki bo pa javeljne tako potrpežljivo in tako vstrajno dajal, kakor je dajala do zdaj občina Belska).

6. Ni res: „da je ločitev šole občini Železnokapeljski dobro došla (erwünscht)“ — to priča pač jasno dovolj prizadevanje ravno onih tržanov, ki v občini zvonec nosijo, da Belane ostrajajo od zidanja lastne šole (glej imenovano številko „Mira“: „Iz Železne Kaplje“).

Besedam dopisnikom v „Freie Stimmen“: „A oni gg. „osrečevalci ljudstva“, ki Beljski občini nakladajo stroške, katerim iz svojega niti beliča ne dodajo“ . . . pripomnim: naj g. dopisnik samo še nekoliko potrpi in v kratkem se bode prepričal, da tudi s temi besedami ni resnice govoril. Dalje bi ga opomnil, naj svojih ust nikar tako široko ne odpira, ker ga utegne kdo uprašati, koliko bode on iz svojega dal trški občini odškodnine za one 372 gld., ki jej gotovo tudi po njegovi in njegovih par somišljenikov krivdi odpadejo zaradi ločitve šol! Odsihmal tedaj bolj previdno in resnično, g. dopisnik; VIII. božje zapovedi bode treba bolj spoštovati, ker — obrekovanje in laž res nista lepi, pa tudi ne poštene.

Še nekaj, g. dopisnik „Freie Stimmen“. Kakor vidite, ste v svojem dopisu nakopičili precejšno število lažij; v zadnjem stavku ste pa pokazali, da ne znate samo lagati, ampak da ste — po domače povedano — tudi prav neumni! Ali res mislite, da se otroci v slovenskih šolah po Kranjskem in Štajerskem celih osem let ne učijo družega, kakor le jezik, ki ga že od doma znajo — in da se nemški otroci po nemških šolah ne učijo družega, kakor samo nemškega jezika, ki so se ga naučili že od svoje matere?! Zares: „Diese Worte sagen genug,“ noch mehr als genug!

Iz Globasnice. (Ravnopravnost na Koroškem.) Tukajšnji krajni šolski svet je dobil sledeči odlok: „Z. 479/B. Sch. R. An den Ortsschulrath in Globasnitz. Aus Anlass der hieramts schon einigemal eingelaufener slovenischer Berichte seitens des dortigen Ortsschulrathes wird demselben in Folge Beschlusses des k. k. Bezirkschulrathes vom heutigen eröffnet, dass in Hinkunft slovenische Eingaben nicht angenommen werden — da die Amtssprache des kärntnerischen Landesschulrathes, so wie aller Bezirkschulrathes die deutsche ist. K. k. Bezirkschulrath Völkermarkt am 5. April 1891. Der Vorsitzende-Stellvertreter Helldorf m. p.“ Komentara ni treba. Čl. 19. drž. osn. postav tedaj na Koroškem ni veljaven! Napravil se je takoj priziv.

Iz Prevalj. (Družba sv. Mohorja. — Kresovi v čast sv. Cirilu in Metodu. — Prošnja za slovensko šolo.) Družba sv. Mohorja je pri nas letos lepo napredovala. Menda jih je pristopilo okoli 160. Zaslugo pri tem imajo naši čč. dušni pastirji, ki so ljudem na leci razlagali korist dobrih bukev in svarili pred slabim berilom. Še čudo, da ljudje slovensko brati znajo, kajti na Lješah in pri Fari se otrokom le v prvem letu slovenske črke pokažejo, na petrazrednici v Prevaljah je pa vse nemško. Ukljub temu se naši veljaki bojijo, da bi se jim mladina ne izneverila, zato so za predvečer sv. Cirila in Metoda kresove prepovedali, češ, da se ne bo begala požarna straža! Ta

bo tudi uzrok, zakaj je bil sedež slovenskih knezov v sedanji Koroški, ker so se namreč ravno tukaj najprej kot neodvisne proglasili. (Dalje sledi.)

Smešničar.

Krojač je potegnil ravno žareče železo iz peči, rudeče ko ogenj, kar stopi neka znana gospa v izbo in se čudi nad razpaljenim železom. „Če mi daste goldinar, ga pa obliznem,“ reče krojač. Gospej se je nemogoče zdelo, da bi krojač hotel svoj jezik za en goldinar osmiliti; gnala jo je radovednost, da je krojaču pomolila srebrnen goldinar z besedo: „No, bomo videli!“ Krojač pa mirno oblizne goldinar in ga vtakne v žep. „Oho, to ne velja,“ reče gospa, „vi morate železo oblizniti!“ — „Kaj pa še,“ odvrne krojač, „tega nisem nikoli obljudil; jaz sem rekel: »če mi daste goldinar, ga pa obliznem,« tedaj goldinar, ne pa železo.“ Gospa je spoznala, da se je vjela in je kislega obraza odšla.

Ko je neki govornik omenil: „Mi smo se krščanskega duha že z maternim mlekom napili,“ dregnil je Mlakar svojega soseda in rekel: „Glej, zato imajo gosposki ljudje tako malo vere, ker jih matere nočejo dojiti, ampak jih že prvi dan življenja s kravjim mlekom rediti začnejo.“

Nek dvorni norec je razžalil nekega plemiča, in ta mu je nagrozil, da ga bo umoril. Knez pa noreca potolaži: „Nič se ne boj, če te on umori, pustim ga takoj drugi dan obesiti.“ Norec pa reče: „Meni je pa ljubši, če ga pustite obesiti prej ko me umori.“

je pa prazna, ker te kresove prižigamo že več let, in naši gasilci že vejo, kaj pomenijo. Sicer pa mislim, da ta prepoved nič ne velja, kajti na svojem posestvu že smem kres prižgati, kar je bilo v navadi, kar svet stoji, le na takem kraju ne smem netiti, da bi hiše sosedov v nevarnost spravil. Zakaj bi mi ne smeli pokazati, da smo Slovenci in katoličani? Pri istej seji, ko se je o tem razgovarjalo, so tudi nekega Ogra za občana sprejeli, čeravno občina nema nobenega dobička od njega. Mož ima dva oženjena sina, ki imata precej otrok; danes ali jutri jih znamo na žlico dobiti, ko bi se kteremu iz obeh očetov kaka nesreča pripetila. Bil je ta Oger že prej dvakrat priporočen, pa vselej je sprejem zaprečil naš visoko cenjeni odbornik gosp. France Lečnik (Lobas); zdaj v tretje ga pa menda niso poslušali. Kot „zasluga“ se novemu občanu prišteva, da je bil že volilni mož in občinski odbornik. Smešno! Liberalci volijo, kogar hočejo, kako zaslugo ima on pri tem? — Dne 7. februarja so bili štirje možje v občinsko pisarno poklicani na zagovor, zakaj da so podpisali prošnjo za slovensko šolo. Eden gospodov je bojda še rekel: „Das kommt zum Gerichte!“ Mi, ki smo podpise nabirali, smo čakali, kdaj nas pokličejo pred sodnijo. Ker je pa vse tiho, bomo morali mi tožiti, da se zve, kdo je tisti, ki se je tako lagal, kakor se je potem v Celovec pisalo, da smo ljudi preslepili in podpise ponarejali. Tisti, ki so podpise nabirali, so možje poštenjaki in se jim ni treba preiskave bati!

Iz Dravograda. (Požar. — Šola na Ojstrici.) Dne 5. aprila je zgorel blev g. Gola. Bil je zavarovan. — Dne 27. sušca je bila komisija pod vodstvom g. okrajnega glavarja iz Wolfsberga na Ojstrici zavolj zidanja šolske hiše. Za to stavbo so obljubili bratje Hirschlerji 500 gld., branilnica v Wolfsbergu 200 gld., dežela pa bo brezobrestno posodila 1000 gld. Kakor smo zvedeli iz zanesljivega vira, se bo na tej šoli v prvih šolskih letih poučevalo v slovenski besedi. Za to se bo potegnil tudi novi krajni šolski svet, ki bo v kratkem izvoljen.

Iz Vočila. (Nesreča.) „Bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure dne dneva.“ Ta izrek je še zmirom enako veljaven. Dne 29. sušca je šel naš sosed Pavel Aprisnik p. d. Kašner k sv. maši v St. Lenart, kjer se je opravljala 9dnevna pobožnost Božje glave. Pa med potjo mu pride hudo; hotel si je odpočiti pri Kodrovem stogu, pa tukaj ga zadene kap ali mrtud, da pade in umrje. Čeravno so ljudje brž priskočili na pomoč, ni mu bilo več pomagati. Bil je pošten in priden mož. Naj v miru počiva!

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslal neimenovan njen prijatelj 61 raznih, deloma zelo dragocenih knjig. — Pri drugem obnem zboru posojilnice v Radovljici so navzoči zadružniki zložili 30 gld.; po predlogu g. M. Pesjaka iz Kamne Gorice se je nabrali znesek obrestonosno naložil, posojilnično ravnateljstvo bode pa skrbelo za nadaljno nabiranje doneskov, dokler naložena svota ne naraste na 100 gld., in se posojilnica v Radovljici vpiše kot pokroviteljica naši družbi. — Posojilnici v Vitanji in Črnomlju sta darovale po 10 gld., posojilnici v Gornjem Gradu in v Šmihelu pri Pliberku po 5 gld.; g. Pestevšek je nabral v veseli družbi 2 gld. 60 kr., in g. M. Kokalj je daroval 50 kr. — Zahvaljujoč se gg. posameznim darovalcem isto tako kot slavnim domodnim društvom usojamo si beležiti to prepričanje, da so naši denarni zavodi — domoljubne smotre podpirajoč — vredni tudi sami isto take domoljubne zaslonbe.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz Ljubnega na Gorenjskem. (Prošnja.) Dne 7. t. m. je umrl tu v Ljubnem v nekem gospodarskem posloplju nam neznan popoten človek, menda berač, ker je imel v rutici povezanih nekoliko koscev kruha. Obleka njegova bila je borna, denarja najdenega je bilo pri njemu le 23 kr. Ker se je malo pred smrtjo plazil še po kolenih, ni bilo pričakovati, da bo smrt že tako hitro nastopila. Videti pa je bil slaboumen; vprašan, kako mu je ime, odkodi in koliko je star, jecljal je, da je Primus Maver, doma na Jezeru in star 50 let. Ker mi je župnijski urad v Gradu (Veldes) sporočil, da za omenjenega todi nič ne vejo, toraj se s tem obračam z uljudno prošnjo do slavnega uredništva „Mira“, če bi hotelo blage volje sprejeti v svoje predale vprašanje: Ali morda kdo iz krajev kterege Koroškega jezera kaj ve o zgoraj omenjenemu pokojniku; ta je prošnja, o tem sporočiti podpisane župnijskemu uradu. Biležim se odličnim spoštovanjem J. Teran, župnik v Ljubnem, p. Podnart.

Politični pregled.

Državni poslanci so se spet zbrali dne 26. aprila. Ostanejo menda skupaj do konca maja. Razgovor se bo pletel največ okoli tistih 40 mili-

jonov, ki bi jih imeli Dunajskemu mestu dovoliti za različne železnice in druge stavbe. Tudi se bodo razgovarjali o novem denarju. — Tiroleci so rešeni dolzega šolskega prepira. Popolnoma verske šole sicer niso dosegli, pa vendar je katoliška stranka šolo v svoje roke dobila. V deželnem šolskem совету bodo po novi postavi, ki jo je deželni zbor sklenil, sedeli: 4 duhovni, 6 poslancev, voljenih iz skupine vseh poslancev deželnega zbora, 4 profesorji, oziroma deželni šolski nadzorniki, pa cesarski namestnik kot predsednik. Ker ima deželni zbor katoliško večino, bo vseh šest njegovih šolskih svetovalcev konservativnih, 4 so duhovniki, skupaj 10. Ko bi tedaj prav cesarski namestnik in vsi profesorji glasovali liberalno, vendar je le 5 glasov nasproti 10, tedaj nič ne opravijo. Nadalje bo imela vsaka šola svojega šolskega nadzornika, kteremu je učitelj podložen, in kateri ima vsaki čas pravico, šolo nadzorovati, posebno gledé krščanske izreje. Ker so občine večidel katoliško misleče, bodo večinoma župniki voljeni za šolske nadzornike, in tako bo šola pod nadzorstvom duhovščine. Zdaj se bodo gotovo tudi drugi deželni zbori, ki imajo katoliške večine, kakor v Predorlovem, na Solnograjskem in v Gorenji Avstriji potrudili za podobno postavo. Na Koroškem, Štajerskem, Goriškem, v Trstu in Istri žal kaj tacega ni pričakovati, ker smo „osrečeni“ z liberalnimi večinami v deželnih zborih. — Katoliška stranka v Dolenji Avstriji se je začela zbirati in urejevati. Nedavno so imeli shod na Dunaju. — Katoliški shod za vse Avstrije bo meseca avgusta v Lincu. — Tudi socialdemokrati so hoteli v Lincu shod napraviti, pa ga je vlada prepovedala. — Štajerski deželni zbor je sklenil postaviti, da mora vsak dovoljenje od župana imeti, kdor se hoče ženiti. Liberalci se hudo jezijo nad tem sklepom, tudi koroška „Bauernzeitung“ se repenči in pravi, da bo zdaj še več nezakonskih otrok. Ona pa pozabi, da nezakonski otroci nemajo takih pravic, kakor zakonski. Da bi se vsak berač ženil, to res ni potrebno. Če bi se „Bauernzeitung“ res za kmete potegovala, kakor pravi, potem bi morala nam prav dati, da je veliko število revnih otrok vsaki občini na škodo in nadlogo; občini napravijo silno veliko plačil, župan pa je potem primoran, denar od posestnikov iztirjati. Tak urednik, ki v Celovcu za mizo sedi, in od kterege nobeden ne tirja, da bi kaj zraven dal, lahko čenča o človekoljubnosti in o enakopravnosti vseh ljudij. Tudi to je enakopravnost, da naj vsak sam skrbi za svoje otroke. Če pa tega ne zmore, naj se pa nikar ne ženi. Pač žalostno bi bilo za kmete, ko bi „Bauernzeitung“ za nje skrbela! — Avstrijska vlada bo dala iztesati tri nove vojne oklopnice.

Žalostne reči se godijo na Francoskem in Španjskem. Anarhisti in prekucuhi, ki so brez vse vere, streljajo hiše v zrak, in jim je vse eno, koliko ljudij pri tem konec stori. V Parizu mečejo kamenje v lepe šipe prodajalnic in kavarn, samo da škodo delajo. Če jih primejo, nič ne tajijo. Še duhovnikom ne pustijo pridigovati. Oni grejo oboroženi v cerkev in začnejo upiti in vernike pretepati. Kmalu verniki ne bodo smeli brez orožja v cerkev. Francoska vlada, ki je iz samih brezvercev sestavljena, namesto da bi take divjake zapirala in kaznovala, pa le duhovnikom prepoveduje, da ne smejo več Božje besede oznanovati, češ, da prekucuhov ne bodo preveč dražili. Ali ni to sramotno vladanje? Če duhovnik pridiguje, nikogar ne draži, kajti kdor ga poslušati noče, naj pa zunaj ostane! Nam pa se zdi, da se prekucuhi in njih tajni pomočniki, prostozidarji, s takim postopanjem ne bodo prikupili francoskemu narodu, in da se bodo tam, ako Bog dá, kmalu ljudem oči odprle, da bodo liberalcem in njih pomagacem slovo dali. — V Nemčiji žalujejo katoličani, ker se jim je odrekla verska šola, ki jim je bila že obljudljena. Zdaj bodo vladi spet nasprotovati začeli. Kdo ve, kako se stvari še razvijejo! — Na Laškem imajo ministersko krizo, to je, nekaj ministrov je odstopilo, zdaj pa druge iščejo. Tacega pa ne bodo našli, da bi jim njih zavoženo gospodarstvo v red spravil. — Zbolel je Giers, ruski minister zunanjih zadev. Če bi odstopil, znalo bi se tudi marsikaj v politiki spremeniti. — Zamorski kralj Behanzin grozi pokončati vse francoske naselbine v okolici Dahomejske države. Menda mu bodo Francozi že posvetili.

Gospodarske stvari.

Kako kis ali jesih delati iz sadja.

Izdelovanje jesiha iz sadja je tako priprosto, da ni razumeti, zakaj ga večidel kmetovalci ne izdelujejo za svojo potrebo. Tega sicer ne bomo dosegli, da bi bil sadni jezik pomenljiv v trgovini, toda pri vsakem gospodarstvu se rabi toliko jesiha, da ga je vredno vsaj toliko pridelovati doma, kolikor se ga za dom potrebuje, in to velja posebno

onim posestnikom, kateri si s sadjarstvom redno pridobivajo dohodkov. Dobiček pri takem ravnanju je očividno, in to dvojen; prvič stane mnogo manj doma pridelan jesihi, drugič je pa tudi vsakdo brez skrbi, da uživa naraven, zdrav jesihi, česar pri kupljenem jesihi človek nikdar prav ne ve. Še celo treba ni, da se za izdelavanje jesiha posebej pripravlja sadje, ampak popolnoma dobre so tropine, iz katerih je bil sadjevec že enkrat izžet. Take tropine se vržejo v kad, ktera se postavi v primerno gorak hran; k tropinam se dodene še slabjšega razkrnjene sadja, olupkov in obrezkov, ako jih je od sadja, ktero se pripravlja za sušenje, tudi ostanki kuhanega sadja se dobro obrnejo, ako se vržejo v kad. Na vse te zbirke zlije se toliko vroče vode, da je gosta mešanica. Ta se potem pusti osem dni prav na miru, potem pa se v ožim-alnici izžme mošt. Ostale tropine niso za drugo nego za gnoj. Kako potem z moštom ravnati, priporoča se več načinov, pa najbolj priporoča se način, po katerem izdelavajo Francozi svoj sloveči vinski jesihi. Njihovo ravnanje je najpriprostejše, najpripravnejše in, kakor skušnja kaže, najboljše.

Francozi pa ravnajo tako le: Odprta kad se napolni za eno tretjino z dobrim starim jesihiom, dve tretjini pa se dodene sadnega mošta in se tako pusti 8 dni; potem se odtoči dve tretjini jesiha iz kadi in se nadomesti z dvema tretjinami mošta, in tako se ponavlja vsakih osem dni, dokler je kaj mošta. Prezreti se pri tem ne sme, da je za izdelavanje jesiha najbolj ugodna gorkota 20 do 25 stopinj Cels. (ali 16 do 20 stopinj Reaum.) Ako bi jesihi ne bil dosti hud, dolije se mu nekoliko špiritovega jesiha.

Mali gospodarji, kateri ne izdelujejo sadjevca, pripravljajo si pa takisto lahko sadnega jesiha za domačo potrebo. V ta namen treba samo velikega prstenega piskra, vanj se mečejo vsakovrstni odpadki od sadja, ktero se v kuhinji rabi. To se zalije z vrelo vodo. Kedar se zopet odpadki dodavajo, priliva se več vode, in tako se nadaljuje, dokler ni lonec poln. Ob gorkem vremenu postavlja se posoda, skrbno pokrita s platnom ali z ruto, na solnce; kedar je hladno, pa se spravlja na gorak kraj v hiši. V 6 do 8 tednih skisa se tako izvršten, rumenkast jesihi.

In na ta način si mali kakor veliki kmetovalec preskrbi sam doma cenega, okusnega in zdravega jesiha za vso svojo domačo potrebo. „Vrt.“

Novičar.

Na Koroškem. Nov udarec za koroške Slovence! „Freie Stimmen“ poročajo, da je vojaško ministerstvo odredilo, da pri koroškem polku (regimentu) slovenščina ne bo več veljala za drugi polkovni jezik, češ, da je le 10% Slovencev med vojaki tega polka (št. 7.) in da še ti skoraj vsi nemško znajo. Da bi pa bilo med vojaki koroškega polka iz 100 mož samo 10 Slovencev, tega kratko malo ne verjamemo, saj so sploh še Slovenci bolj sposobni za vojaščino, kakor Nemci. Najbrž vsacega, ki količkaj nemško lomi, za Nemca zapišejo. Tudi to ni res, da bi skoro vsi slovenski vojaki koroški nemško znali. Kar jih pride iz Belske občine pri Kaplji, iz Jezerskega, iz Črne, iz Sel, iz Strojne, iz Možice, o teh nam je dobro znano, da ne znajo besedice nemške, kedar k vojakom pridejo. Veliko trdih Slovencev novincev pa prihaja še iz drugih občin. Sicer pa ta odlok Slovincem jasno kaže, kaka sapa piha za nas na Dunaju pri vsem tem, ko naši slovenski poslanci z rokami in nogami podpirajo Taaffe-jevo vladu. Slabše se nam že ne more več goditi, nego se nam godi. Zdaj so v zatiranju Slovencev na Koroškem vsi naši nasprotniki brez razločka stanu edini in združeno se poskuša zatreti vse, kar je slovenskega. Kolikor časa nas so motili in žalili v naših čutilih le posamezni koroški nemški prenapetneži, brez da bi se bilo od merodajne strani le količkaj namignilo zoper to, nijsmo se dosti zmenili za vse to vpitje in zabavljanje, ali po pritisku od Slovincem dobro nam znane strani so se tem pridružili, kakor vse kaže, sedaj tudi druge osebe, ki bi sicer bile po svoji vesti in svojem stanu zavezane, gojiti mir v deželi ter enako čuvati pravice obeh, v njej se nahajajočih narodnostij. Tako predrzno postopanje proti nam pa nas boli, mora roditi le srd in pospešuje nepotrebno sovražstvo do vsega, kar se nam kaže neizprosljivo nasprotnega. Temu se tembolj čudimo, ko se vendar mi Slovenci za nič drugega ne potegujemo, nego za svoje pravice, ktere uživajo Nemci v Avstriji že davnej. Govorili bi radi še o marsičem jasneje, kar pa za danes raje opustimo. Prestali smo že marsikako hudo, zatorej nas tudi ta najnovejši ukrep vojnega ministra čisto nič ni preplašil, kajti tudi ti časi nemškega pritiska bodo minuli! — Občni zbor katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem bil je mnogobrojno obiskan ter se izvršil v naj-

lepšem redu. Poučni govornik bil je tajnik c. k. kmetijske družbe krauske g. Gust. Pirc, ki je v krasnih besedah povedal marsikaj lepega in poučnega za naše kmetovalce. Slavnostna beseda pa je bila sijajna in udeležencev nebrojno število. Obširneje poročilo o zboru in slavnosti priobčimo prihodnjic. — Potrjeni ste posojilnici v Prevaljah in v Št. Janžu Rožnem. — V Št. Pavlu hočejo mnogi č. oo. benediktinci napraviti popolno višo gimnazijo (8 razredov latinskih sol; zdaj imajo le 4 razrede). Tako bodo imeli Nemci v deželi 3 višje gimnazije in 1 višjo realko, Slovenci pa — nobene! — Zgorela je streha Voigtove hiše v Borovljah. — Od novega leta umrlo je v Celovcu 250 ljudi. Uzrok tolike umrljivosti je bila hripa. — Beljaška „Deutsche Allgemeine Zeitung“ je morala prinesiti popravek č. g. dekana J. Mariniča, da je vse laž in obrekovanje, kar je o njem pisala. — Ministerstvo je zavrglo priziv Beljaške podružnice sv. Cirila in Metoda zoper odlok okrajnega glavarstva, s katerim je prepovedalo nekatere točke sporeda pri naznanjeni veselici na Lednici. — V Velikovecu se je nastanil kot zdravnik naš koroški rojak in slovenski rodoljub g. dr. Jožef Rakež. Dobro došel! — Goreti je začel Ulbingov gozd pri Vrbi, pa so ga pogasili. — Zgorela je Niemčeva bajta pri Porečah. — Železnico mislijo zidati iz Trbiža v Rajbelj. — V Pokrčah se je pri velikonočnem streljanju ponesrečil Plašinov hlapec Voltež Pak. Ostal je takoj mrtev. — Slovensko pevsko društvo se snuje v Celovcu. — Meseca maja bodo sledeči živinski sejmi: 2. maja v Železni Kaplji, v Škoficah in na Djekšah; 3. v Št. Andražu; 4. Podkloštom in v Labudu; 7. v Wolfsbergu; 9. v Črni in v Šmihelu nad Pliberkom; 16. v Celovcu glavni konjski sejm in v Naborjetu; 25. na Ziljski Bistrici; 30. v Grebinju; 31. maja v Svincu in v Šmarjeti pri Wolfsbergu.

Na Kranjskem. Svitli cesar so podarili društvu katoliških pomočnikov na Vrhniki 150 gld. — V Ljubnem pri Krškem je začela goreti Bobnarjeva koč. Mož in žena sta se rešila, pa ona se domisli, da ima 400 gld. v skrinji in zato je šla nazaj v hišo, pa goreča streha se je na njo podrla, da je zgorela žena kakor tudi skrinja. — Lepo monstanko so dobili v Stranjah nad Kamnikom.

Na Štajerskem. Celjski Slovenci si bodo pridili kopališče v Savinji. — Južnoštajerska hranilnica imela je lani nad en milijon prometa. — V Celju se je obesil mestni cestinar (mutar) Črny. — V rudniku pri Kazazah poleg Celja so se plini vžgali; en rudar se je zadušil, dva sta poškodovana. — Deželno klet so odprli v Gradcu. — V Veržeju so gasilno društvo Slovenci v roke dobili. — S Ptujkega polja se poroča vesela novica, da kmetje nočejo več žganja piti, ampak le vino ali pa mošt. Bog daj, da bi še Korošci k tej pameti prišli! — V Celju je zidar Uršič z nožem težko ranil delavca Šimovca. — Živina se sme zdaj tudi na postaji v Poličanah ukrcati v vagone. — V Preborji je 78letni kovač Centrih ustrelil svojega nečaka, ko je ta s tremi tovariši ulomil v neko hišo. — Slavnega župnika Kneippa so te dni poklicali v Zagreb, da ozdravlja škofa Gaspariča, kterege je mrtvud zadel. Dne 26. t. m. je govoril tudi v Gradcu. — V št. 10. smo pisali: „Piše se nam, da je župan v Ljubnem v preiskavi.“ Zdaj se pa župan gosp. Fludernik nad nami huduje in hoče ime dopisnika zvedeti. Iz tega sklepamo, da novica ni bila resnična, in da smo mi postali nedolžna žrtva nesramne prevare. V dotičnem dopisu je bilo še več povedano, pa nam je stvar nekako po maščevalnosti dišala, zato smo novico okrajšali in le teh par besed povedali. Podpisana pa sta bila dva moža, pa njihovih imen se več ne spominjamo, pisma pa tudi nismo mogli več najti, ker je pri vseh uradništvih navada, da se nerabljeni in že porabljeni dopisi v koš vržejo in potem zažgejo. Nam niti na misel ni prišlo, da bi utegnil kdo tako predrzen biti, da bi si tako reč izmislil in nas v zadrego spravil. Gospoda župana prosimo, naj nam ne zameri, saj smo po nedolžnem prevarjeni bili, njegova čast je pa s tem tudi očitno opravičena. V prihodnje bomo take dopise že dobro shranili in če si kdo predrzne, nas nalogati, ga bomo brez usmiljenja sodnji izročili. — Posojilnica v Celju je v svoji skupni seji dne 11. t. m. sklenila, dajati posojila, in sicer: na goli hipotekarni kredit proti $5\frac{1}{2}\%$ in na poroke proti 6% obrestovanju. Od sedaj naprej opusti se tudi 1% pristojbina za posebno rezervno in zaračunilo se bode samo od vsacega posojila enkrat za vselej, in sicer: do 500 gld. $\frac{1}{2}\%$, od 500 gld. do 3000 gld. $\frac{1}{4}\%$ in od 3000 gld. naprej $\frac{1}{1}\%$ na upravnih stroških. Hranilne vloge se bodo obrestovale kakor do sedaj po $4\frac{1}{2}\%$. To so jako zdatne olajšave nasproti dolžnikom.

Na Primorskem. V Trstu je Virant svojo ženo do smrti pretepel. — Puljska posojilnica, ki je začela poslovati s 1. septembrom 1891, je do konca leta dobila 176 zadružnikov, ki so uplačali v deležih 2170 gld. in jamčijo (stojijo dobri) še za 19.530 gld. Uložilo se je v teh 4 mesecih 10.682

goldinarjev, izposodilo pa 8914 gld. — Shod so imeli v Dornbergu zavolj železnice skozi Vipavsko dolino, ki jo želijo imeti. — Pevsko društvo se snuje pri sv. Magdaleni v Tržaški okolici. — V Trsatu na Reki bo meseca maja začel izhajati časnik s podobami za požarne straže v hrvaškem jeziku. Imenoval se bo „Vatrogasac“ in veljal 2 gld. na leto. Spodobilo bi se, da bi se naročile vsaj naše slovenske požarne straže, da pokažemo Hrvatom svoje bratovstvo, kakor je to pri sokolskih društvih navada.

Po drugih deželah. Sv. Oče papež imajo navado, da vsako leto kaki visoki gospej podarijo zlato rožo. Letos jo bo dobila Portugalska kraljica Amalija. Roža je vredna 50.000 frankov (nad 20.000 gld.) — Odvetnikov (pravdarskih dohtarjev) je zdaj v Avstriji 3236, notarjev pa 1017. — Zavolj 60 krajcarjev je neki potepuh, ki ga pa še nemajo, na Dunaju umoril 54letno žensko, ki je žganje prodajala. — V Londonu se je v neki tovarni dimnik podrl in 15 delavcev ubil. — Neki Madjar, Blaž Kaloča, je zapustil pol milijona goldinarjev za dobrodelne namene. — Na cvetno nedeljo je pogorel celi trg Leonfelden v Gornji Avstriji. Cerkev, zvonovi, šola, farovž vse je pokončano. — 2400 mark (okoli 1500 gld.) je dobil nekdo v Niederlahnsteinu na Nemškem za črešnjevo drevo, ki so ga morali posekati, da so razširili kolodvor. — V Št. Benediktu na Ogerskem je zgorela cerkev, dve šoli in 67 biš. — V Staremtrgu pri Lundenburgu pa je pogorelo 30 poslopij. — Nek bogati ogerski Jud je dal pol milijona, da se naredijo posebne latinske šole za Jude v Pešti.

Odprto pismo gosp. dr. Ubl-nu.

V „Miru“ št. 11. smo brali Vaš govor v deželni zboru od dne 28. sušca 1892. Med mnogimi drugimi prošnjami za slovensko šolo omenili ste tudi naslednje:

„V občini Št. Lenart pri 7 studencih je gosp. poslanec Einspieler svoj upljiv porabil in je navoril ude tamošnjega Ciril-Metodovega društva, da so prošnje spisali in v Celovec poslali. Krajni šolski svet in občinski zastop v Št. Lenartu protestirata zoper to prošnjo in kar v njej stoji.“

K tej Vašej izjavi odgovarjamo sledeče:

1. Celo smešno je, ko pravite, da v občini Št. Lenart pri 7 studencih je gosp. poslanec Einspieler svoj upljiv porabil itd.; kakor da bi nam še le č. gosp. Einspieler povedati morali, kje nas čevlji žuli! — Kdo pa je tak upljiv porabil v letu 1885., ko še ni bilo Ciril-Metodovega društva in tudi č. g. Einspielerja ne v naši okolici? Mislite si le sami gospod doktor, če bi v nemških šolah nemškim otrokom tako trgali materni jezik in jim namesto maternega vsiljevali tuji jezik, bi li nemški kmetje čakali, da bi jim še le Vi ali kak drug učen Nemeč pravil, kako to boli in kako je to zoper Božje in človeške postave. Dne 17. januarja 1889 bila je od c. k. okrajnega glavarstva na nagloma napovedana preiskava zaradi prošnje za slovensko šolo od dne 26. avgusta 1888, ktero je podpisalo 50 kmetov. Kako se je ta preiskava 17. januarja 1889 v Št. Lenartski šoli iztekla, je natančno popisano v „Miru“ št. 5 od dne 10. marca 1889. C. k. okrajni glavar se je pri tem komisijonu sam dobro prepričal, kaj in kako da kmetje želijo. Toda ker je gosp. okrajni glavar vse drugače pisal, kakor se je prepričal, zato je ostalo v šoli vse pri starem. 36 kmetov je bilo pri tistem komisijonu pričujočih, zdaj pa je le 32 še živih, in te žive priče še danes lahko pričajo o grdeji zvijači gosp. okrajnega glavarja Praksmarerja.

2. Govorite tudi: „Krajni šolski svet in občinski zastop v Št. Lenartu pri 7 studencih protestirata itd.“ K temu odgovarjamo: V našem krajnem šolskem совету so sedaj sami tujci, ker nobeden ni v Št. Lenartski fari rojen, zato se tudi ni čuditi, da vsi svetovalci le rajši tako plešejo, kakor jim g. nadučitelj gode.

Zdaj, gosp. doktor, pa prosimo Vas, da nam blagovolite še povedati, od kterege časa se Št. Lenartska fara že občina imenuje? Kdo je župan in kdo so odborniki v občinskem zastopu Št. Lenartskem? Dvakrat smo že prosili za ločitev od Podklosterske občine in za dovoljenje, da se sestavi nova občina z imenom „Občina Št. Lenart pri 7 studencih“. Do sedaj nam to še ni bilo dovoljeno, a Vi pa že govorite: „Občina Št. Lenart“ in „občinski zastop v Št. Lenartu pri 7 studencih“. Morda se je vse to le za našim hrbtom zgodilo?!!

V Št. Lenartu pri 7 studencih dne 24. aprila 1892.

V imenu podpisancev prošnje:

Paul Apriessnig. Matija Wutti.
Janez Pfeifer. Janez Wuherer.
Kaspar Truppe.

Prošnja do slovenskih čitalnic in bralnih društev.

Za narodno izobraževanje, zdrževanje in pospeševanje narodne zavesti so bile slovenske čitalnice neizmerne vrednosti, odkar so se začele snovati in delovati. Vsaj se še marsikdo spominja, kako je bil že ranjki Bleiweis ponosen in vesel, ko se je po njegovem in drugih domoljubov trudu v življenje obudila tu in tam slovenska čitalnica. Od leta 1860. pa do danes se je že toliko teh narodnih ognjišč oživilo, da je vredno in spodbudno, da se zopet sestavi njih pregled. To željo je izprožil nek domoljub, ki bi rad v knjižici tekoče leto priobčil takov pregled. V ta namen je podpisane naprosil, da bi se tega dela lotil. Ker mu te opravilne domoljubne želje nikakor odbiti ne morem, zato prosim vse slovenske čitalnice in bralna društva, da bi mi pri priliki sledeče podatke o svojih zavodih iz leta 1891. poslati blagovolili: Ime društva, število udov, število odborikov, ime in stan predsednika, tajnika in blagajnika; število časnikov, knjig; število besed (veselje); vrsta veselja (petje, gledišče, godba, ples, društvene igre, tombola itd.); denarstveni promet; premoženje (gotovina, glasovir, godbeno orodje, pohištvo), dobrotnike in še druge slučajne zanimivosti, s katerimi se društvo odlikuje.

V Krškem, 1. marca 1892.

J. Lapajne.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico

bo imela dné 4. maja t. l. ob 1/8. uri zvečer v klubovi sobi hotela pri Sandwirthu svoj **letni občni zbor** po tem-le dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev zastopnikov za glavno skupščino. 5. Slučajni nasveti. K obilni udeležbi vabi **odbor.**

Loterijske srečke od 23. aprila.

Gradec	22	30	56	1	26
Dunaj	26	27	75	33	7

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	50	8	10
rž	5	60	7	—
ječmen	4	70	5	90
oves	2	50	3	10
hejda	4	75	5	40
tursica (sirk)	3	90	4	85
pšeno	6	80	8	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	30	2	10
deteljno seme	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 50 kr. do 2 gld. 80 kr., kislo 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 20 kr., slama po 1 gld. 70 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 60 do 70 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Tovarniško zalogo

nepremočljivih oblačil in storjenih pogrinal (plaht) ima

Janez Tschernitz v Celovcu.

Dunajske ulice (Wienergasse).

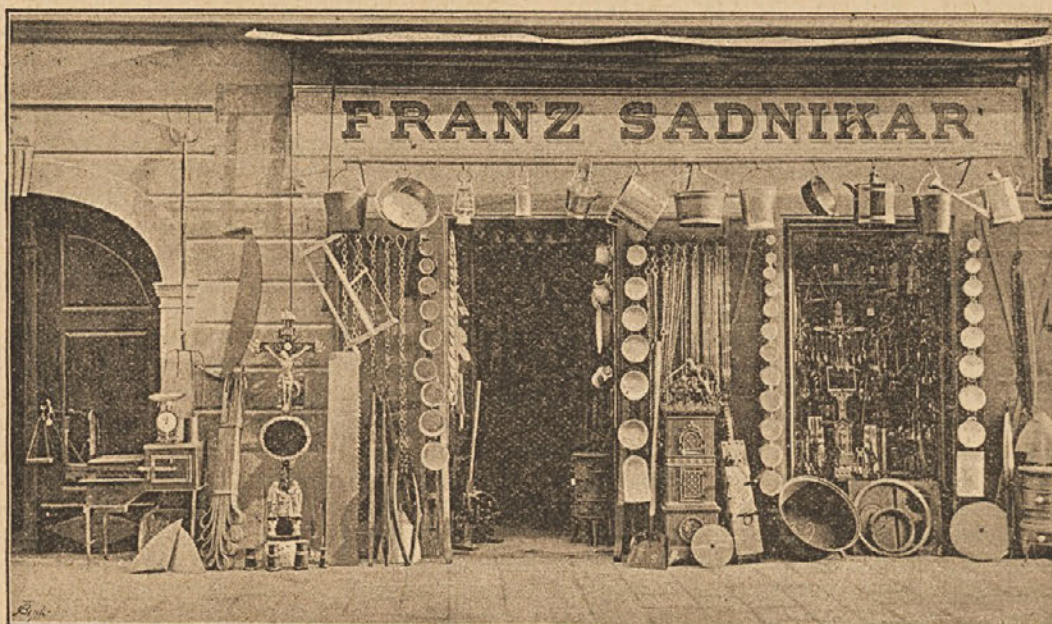
Dalje priporoča svojo veliko zalogo raznega sukna in tkanin, **toskina, peruvijena,** kakor tudi

prtenine (platna) in kotenine v raznih oblikah.

Prodaja vse na drobno in debelo po nizkih cenah.

Tinktura za želodec,

ktero prireja **GABRIEL PICCOLI**, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, krepeča želodec, ter pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 steklenicami velja gld. 1.36, z 55 steklenicami, 5 kilogramov teže, velja gld. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarne v Celovcu Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Udano podpisani se vsem svojim dosedanjim naročnikom in kupovalcem uljudno zahvaljuje za doslej izkazano mu zaupanje ter priporoča svojo **veliko zalogo raznovrstne železnine** in vseh v to stroko spadajočih stvari. Prodaja se povsem trpežno in pošteno blago po najnižjih cenah. Z odličnim spoštovanjem

Franz Sadnikar
v Celovcu, Burggasse šte. 7.

Vsem svojim prejemalcem in znanim kmetovalcem po celem koroškem

naznanjam, da se bom dné 1. maja 1892 preselil iz dosedanje prodajalnice „pri sladkornem klobuku“ Burggasse št. 12

na stari trg šte. 19, četrta hiša od hranilnice, „pri zlatem vencu“. Zahvalim se za dozdano zaupanje ter zagotavljam, da se bom vselej potrudil, postreči ljudem z dobrim in frišnim blagom po najnižjih cenah. Z odličnim spoštovanjem

FERDINAND MUSSI.

Stavbeni čas je tukaj!

Rihard Neumann

strešni krovec v Celovcu, kosarske ulice št. 10,

se priporoča p. n. velečastitim cerkvenim predstojništvom za vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: kritje s škrlom ali opeko in poprave; nadalje popravlja in harva zvonike, prihija strelovode po najnovejši metodi, poslednja na premičnem stolčku.

Novi strešni krovi kakor tudi poprave na njih se izvršijo dobro in po ceni. Za trpežnost se jamči

Peter Markovič,

slikar v Rožeku na Koroškem,

priporoča se častitemu občinstvu za vsakovrstna slikarska in modelirska dela; posebno se priporoča visokočastitej duhovščini za cerkvena slikarska dela. Izdeluje tudi po fotografijah fine portrete in doprsne podobe iz malca. Zdaj ima v delu slavnega škofa Slomškega in Strossmayerja.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo, mlatilnice, čistilnice za žito, trierje, slamočernice, mlince za sadje, sušilnice za sadje in vino, za gnučje, kakor vse druge stroje in priprave za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. priporoča v najnovejši in najboljši obliki, po ceni!

IG. HELLER, DUNAJ,
3/2 Praterstrasse 78.
Ilustrovan zapisniki in povelja plana v hrvaškem, nemškem, latinskem in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franco. — Gas za poskušanje — garancija, ugodni pogoji.

Zopet enkratne cene!

Proč z navadno kavo, kupujte Kneippovo sladno kavo,

ki jo izdeluje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika **Seb. Kneippa** edino le tovarna

bratov Ölz v Bregencu na Bodenskem jezeru.

Velečast. gosp. župnik **Kneipp** se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa, ne daje telesu nobene moči, razburja le živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedi na pol prebavljene iz želodca. Kneippova kava pa ima **veliko redilno moč**, pomiri živce in je dosti **boljši kup**. Komur bi se ta kava ne zdela dovolj okusna, naj jej pri-meša nekoliko

Ölzove kave,

in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo. Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štirikotni in rdeči, bratov Ölz, varnostna marka, ponvica, podoba in podpis župnika Kneippa. Ölzova kava nosi naše ime in ponvo.

Dobi se v vseh boljših specerijskih prodajalnicah v Celovcu.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo v Bregencu.

Mizarska delavnica

z vsem orodjem se dá v najem (zakup). Najemnik se mora sam oskrbeti s potrebnimi pismi (dokumenti). Več pove Miha Hanin v Šmihelu nad Pliberkom.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu dobijo je v mali obliki molitev:

Tri božje čednosti,

kakor so jih slovenski verniki na Koroškem povsod moliti navajeni. — 100 iztisov velja 30 kr., po pošti prejetih 40 kr.